

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія та організація наукових досліджень»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет Технологій тваринництва та продовольства Кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Контактні дані розробника	Кузьменко Лариса, к.с.-г.н., доцент Контакти: ауд. 479, навчальний корпус № 4 Ел. адреса: larysa.kuzmenko@pdau.edu.ua Тел: +380664881931 Профайл: https://www.pdaa.edu.ua/people/kuzmenko-larysa-myhaylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК 1. Здатність аналізувати та контролювати безпечність та якість кормів і кормових засобів та живлення тварин. СК 2. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва.

	<p>СК 3. Здатність організувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві.</p> <p>СК 4. Здатність моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.</p> <p>СК 5. Здатність організувати підприємницьку і фінансову діяльність та оцінювати економічну ефективність виробництва і переробки продукції тваринного походження.</p> <p>СК 6. Здатність практично управляти робочими або навчальними процесами у сфері виробництва і переробки продукції тваринного походження, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>СК 7. Здатність створювати та застосовувати системи та способи переробки продукції тваринного походження.</p> <p>СК 8. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням технічних економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.</p> <p>СК 9. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти для дослідження технологій виробництва та переробки продукції тваринництва, а також забезпечення якості продукції.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 3. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері тваринництва та в ширших мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>РН 4. Застосовувати сучасні математичні методи, інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для досліджень і розробок у сфері технологій виробництва і переробки продуктів тваринництва.</p> <p>РН 6. Будувати та досліджувати моделі технологічних процесів виробництва і переробки продуктів тваринництва, оцінювати їх адекватність, визначати межі застосовності.</p>

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування спеціаліста зі знанням основ наукових досліджень, методологічних засад наукової роботи, умінням збирати і опрацьовувати інформацію, розробляти методику наукових досліджень, аналізувати одержані результати та оформляти їх у вигляді наукового звіту

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Наука. Наукова діяльність в Україні

Тема 2. Технологія наукових досліджень

Тема 3. Методологія та методи наукових досліджень

Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Тема 5. Оформлення, впровадження та оцінка результатів наукових досліджень.

Тема 6. Методологія наукових досліджень в галузі технологій виробництва і переробки продукції тваринництва

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування), практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій)

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силябусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал. Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/555/5/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf> здобувачі

	вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.
- щодо академічної доброчесності	Списування і використання мобільних пристроїв під час виконання контрольної роботи заборонені. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях). Суми : Університетська книга, 2020. 219 с. 2. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с. 3. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с. 	

4. Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
5. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : АБУ, 2002. 480 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ : Кондор, 2006. 206 с.
7. Бірта Г., Бургу Ю. Методологія і організація наукових досліджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 142 с.
8. Кислий В. М. Організація наукових досліджень. Суми : Університетська книга, 2018. 224 с.
9. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 144 с.
10. Каламбет С. В., Іванов С. В., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
11. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 212с.
12. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2019. 492 с.

Допоміжні

1. Coe R., Waring M., Hedges L.V., Arthur J. Research Methods and Methodologies in Education. London, 2017. P. 400.
2. Eid M., Gollwitzer M., Schmitt M. Statistik und Forschungsmethoden ; 4., überarbeitete und erweiterte Auflage. Online-Material. S. 1063.
3. Кузьменко Л. М. Сучасні вимоги до випускників освітньо-професійної програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Матеріали 51-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій» (м. Полтава, 26-27 лютого 2020 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 184–186.
4. Южно В. М., Кузьменко Л. М. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів як основного засобу засвоєння навчального матеріалу. Матеріали 49-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Гармонізація взаємодії закладів вищої освіти з ринком праці» (м. Полтава, 21-22 лютого 2018 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2018. С. 204–206.
5. Спосіб виробництва кормової добавки для коней: пат. 147494 Україна: МПК А23К 10/00, А23К 40/25, А23К 50/20; заяв. 14.12.20; опубл. 12.05.21, Бюл. № 19. (винахідники: Кузьменко Л. М., Слинко В. Г., Березницький В. І., Березницький Є. В., Піщаленко М. А., Коваленко Н. П., Шерстюк О. Л., Кузіна В. О., Стрижак А. В., Самохатко А. О., Мамотенко В. О., Мороз О. Г., Чухліб Є. В., Діденко Я. В., Прасолов Є. Я.)
6. Спосіб ультрафіолетової обробки та обеззараження зерна: пат. 147744 Україна: МПК (2021.01) А01С 1/00, А23Л 3/005, А23Л 3/28, F26В 17/00; заяв. 04.01.21; опубл. 09.06.21, Бюл. № 23. (винахідники: Кузьменко Л. М., Слинко В. Г., Березницький В. І., Аранчій В. І., Галич О. А., Якименко Д. І., Піщаленко М.

- А., Коваленко Н. П., Шерстюк О. Л., Шаферівський Б. С., Прасолов Є. Я.)
7. Спосіб виробництва варено-копчених ковбас: пат. 148567 Україна: МПК (2016.01) A23L 13/60; заяв. 16.12.20; опубл. 26.08.21, Бюл. № 34. (винахідники: Кузьменко Л. М., Слинько В. Г., Юхно В. М., Березницький В. І., Аранчій В. І., Золотаренко В. В., Костенко А. С., Кодак Т. С., Мороз О. Г., Чухліб Є. В., Тесля І. Є., Ляшенко В. Ю., Прасолов Є. Я.)
 8. Kruchynenko O. V., Mykhailiutenko S. M., Petrenko M. A., Kuzmenko L. M. Prevalence of gastrointestinal helminths in ruminants in Ukraine: a 5-year meta-analysis. *Biosystems Diversity*. 2021. 29(3). P. 251–257. <https://doi.org/10.15421/012131>
 9. Прооксидантно-антиоксидантний гомеостаз у кнурів-плідників залежно від умов утримання / А. М. Шостя, І. В. Сарнавська, В. С. Тендітник, Л. М. Кузьменко, В. Г. Слинько, Б. С. Шаферівський. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. Полтава, 2020. № 3. С. 166–173. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2020/03/18.pdf>
 10. Чижанська Н. В., Кузьменко Л. М., Поліщук А. А. Наукові основи застосування фітогенних добавок для відгодівлі свиней. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2021. № 3. С. 157–161.
 11. Поліщук А. А., Кузьменко Л. М., Семенов С. О. Економічна годівля свиней з використанням власних кормових ресурсів. Розробка та вдосконалення енергетичних систем з урахуванням наявного потенціалу альтернативних джерел енергії : колективна монографія / за ред. О. О. Горба, Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб. Полтава : ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2017. С. 175–195.
 12. Методики исследований по свиноводству ; ответственный за выпуск В. П. Рыбалко. Харьков, 1977. 151 с.
 13. Фізіолого-біохімічні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині : довідник ; під ред. В. В. Влізло, Р. С. Федорук, І. А. Макар та ін. ; вид. 3-є, перероблене і доп. Львів, 2004. 399 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Дата оновлення: 16.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення 02.09.2024).
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення 05.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 02.09.2024).
3. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf> (дата звернення 02.09.2024).
4. Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації : Постанова Кабінету міністрів України від 26.08.2021 р. № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/897-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 02.09.2024).

5. Положення про запобігання та виявлення плагіату в Полтавському державному аграрному університеті. Полтава : ПДАУ, 2021. 18 с. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/plozhennyaprozapobigannyagotovonasayt.pdf> (дата звернення 02.09.2024).
6. Журнали / Фахові видання:
- «Тваринництво сьогодні». URL: <https://www.ait-magazine.com.ua/> (дата звернення: 02.09.2024).
 - «Вісник Полтавської державної аграрної академії». URL: <https://www.pdaa.edu.ua/content/visnyk-poltavskoyi-derzhavnoyi-agrarnoyi-akademiyi> (дата звернення: 02.09.2024).
 - «Applied Microbiology and Biotechnology». URL: <https://www.springer.com/journal/253> (дата звернення: 02.09.2024).
 - «Nature». URL: <https://www.nature.com/> (дата звернення: 02.09.2024).
 - «Food Science and Technology». URL: <https://fst.onaft.edu.ua/uk/site/page/journal> (дата звернення: 02.09.2024).
 - «Ukrainian Food Journal». URL: <http://ufj.nuft.edu.ua/> (дата звернення: 02.09.2024).

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування за конспектом лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	захист завдань практичних занять	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Наука. Наукова діяльність в Україні	2	-	-		2
Тема 2. Технологія наукових досліджень	2	2	5		9
Тема 3. Методологія та методи наукових досліджень	2	2	5		9
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2	2	5		9
Тема 5. Оформлення, впровадження та оцінка результатів наукових досліджень.	4	4	10		18
Тема 6. Методологія наукових досліджень в галузі технологій виробництва і переробки продукції тваринництва	4	4	10	35	53
Разом	16	14	35	35	100

Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
опитування за конспектом лекцій	
2 бали	відмінна відповідь на питання під час опитування, здобувач добре володіє матеріалом лекції
1 бал	відповідь на питання під час опитування з помилками, здобувач погано орієнтується в питаннях лекції
виконання завдань на практичних заняттях	
2 бали	виконання завдань на одному практичному занятті, результати описані у робочому зошиті, зроблені відповідні висновки
1 бал	виконання завдань на одному практичному занятті, результати не занесені робочий зошит, висновки не зроблені
захист завдань практичних занять	
5 балів	відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей, повна орієнтація в матеріалах теми
4 бали	відповідь вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками, деякі неточності у відповідях
3 бали	відповідь нижче середнього рівня з кількома суттєвими помилками
2 бали	орієнтується в загальних теоретичних питаннях і може згадати окремі питання
1 бал	відповіді на питання з великою кількістю помилок та неточностей
виконання завдань самостійної роботи	
29-35 балів	розкрита відповідь та повне виконання питання самостійної роботи, невеликі неточності
23-28 балів	розкрита відповідь в неповному обсязі (недорозкриті питання),
15-22 бали	питання розкриті не повністю, відсутні будь які кількісні дані
7-14 балів	питання розкриті не повністю, відсутні кількісні дані, відсутня хронологія у викладенні матеріалу
1-6 балів	питання розкриті не повністю, відсутні кількісні дані, відсутня хронологія у викладенні матеріалу, студент не орієнтується у питаннях